

קובץ

הערות וביאורים

בלקו"ש, בשיחות, בנגלה ובחסידות

האזינו

ו' תשרי

גליון ב (שנט)

יצא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראַי עוועניו • ברוקלין, ניו יאָרק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושבע לבריאה

ב"ה עש"ק פרשת האזינו ולתשרי ה' תהא זו שנת משלח

קובץ הרגיל יצא בעז"ה ליום הכיפורים המערכת

ת ו כ ן ה ע נ ל נ ל ם

פ ש ו ט ו ש ל מ ק ר א

ג	בפירש"י	לב, א	כלי שם ה' אקרא
ג	בפירש"י	לב, ב	יערוף כמטר לקחי
ד	בפירש"י	לב, ב	יערוף
ד	בפירש"י	לב, ה	שחת לו וגו'
ד	בפירש"י	הנ"ל	
ד	בפירש"י	לב, ה	בניו מומם
ה	בפירש"י	לב, י	יסבבנהו
ו	בפירש"י	לב, יב	ה' בדד
ו	בפירש"י	לב, יג-יד	
ז	בפירש"י	לב, טז	יקנאהו
ז	בפירש"י	לב, כב	ותלהט
ח	בפירש"י	לב, כג	אספה עלימו רעות
ח	בפירש"י	לב, כד	ושן בהמות
ט	בפירש"י	לב, לה	לעת תמוט רגלם
ט	בפירש"י	לב, לט	ואין אלקים עמדי
י	בפירש"י	לב, מג	וכפר אדמתו
י	בפסוק	לב, מד	
יא	בפירש"י	לב, נ	כאשר מת אהרן אחיך
יא	בפירש"י	לב, נא	על אשר מעלתם בי
יג	רשימת ביאורי	כ"ק	אד"ש בפירש"י פ' ברכה

פ ש ו ט ו ש ל מ ק ר א*

א. ברש"י ד"ה כי שם ה' אקרא (לב, א): הרי כי משמש בלשון כאשר כמו כי תבואו אל הארץ כשאקרא ואזכור שם ה' אתם הבו גודל לאלקיננו כו', עכ"ל.

ב) ברש"י ד"ה כי ידין ה' עמו (לב, לו): כשישפוט אותם ביסורין הללו... כי זה אינו משמש בלשון דהא לתת טעם לדברים של מעלה אלא לשון תחלת דבור כמו כי תבאו אל הארץ כשיבאו עליהם משפטים הללו וכו', עכ"ל.

וצריך להבין, התוכן הכללי של ב' פירושי רש"י אלו הם בשוה, לכאורה.

ולמה בד"ה הא' מפרש רש"י בקיצור שהפירוש של כי הוא כאשר.

ובד"ה הב' מאריך רש"י לפרש מה שהכי "אינו משמש". ולבסוף מסיק: "אלא לשון תחלת דבור כמו כי תבאו אל הארץ".

ואינו אומר כמו בד"ה הא': "בלשון כאשר כמו כי תבואו אל הארץ".

*

*

*

ב) בפירוש"י ד"ה יערוף כמטר לקחי (לב, ב): ... שאני אומר בפניכם תורה וכו', עכ"ל.

דרכו של רש"י כשמפרש תיבה שאינו רגיל בכתוב להביא רא"י לפירושו.

ולפי זה צריך להבין, רש"י מפרש כאן תיבת: "לקחי" שקאי על תורה, ולמה אין מביא רא"י מהיכן יודע זה.

ועיין בספרי וז"ל: אין לקחי אלא דברי תורה שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם עכ"ל.*

הרב וו. רוזענבלום

- תושב השכונה -

(* במדור זה מופיעים שמות הכותבים במילואם, רק בפעם הראשונה ואח"כ בראשי תיבות של שמותם.

(**) ראה הערה הבאה. המערכת

ב. בפירש"י ד"ה יערוף (לב,ב): לשון יטיף וכן (תהלים סה) ירעפון דשן (לקמן לג) יערפו טל, עכ"ל.
צ"ע כמה שרש"י מביא הרא"י תחילה מנ"ך ולאח"ז מהתורה עצמה.

הרב יוסף גאנזבורג
ברוקלין נ.י.

ג. בפרשתינו עה"פ 'ישחתו לו לא בניו מומם וגו' (לב,ה) מפרש רש"י חבילו להון ולא לי', ומוסיף בניו מומם והיינו שזה מום של בניו, ולא מומו וע"ז שואל הבן חמש, הלא בכל בוקר (כשואמרים תחנון) בתפילת השחר, "רבונו של עולם" (שלפני "לעולם יהא אדם") הוא אומר: "ונאמר בכל צרתם לו צר", והיינו בכל צרה של ישראל לו צר להקב"ה כביכול, ואיך זה מתאים עם מ"ש כאן שזה רק "בניו מומם" - מום של בניו ולא שלו?

הת' שאול משה אליטוב
- תות"ל 770 -

ד. בפירש"י ד"ה שחת לו וגו' (לב,ה): כתרגומו חבילו להון ולא לי', עכ"ל.

וצריך להבין:

רש"י בא לפרש תיבות שחת לו לא מהפסוק.

ולמה אין מעתיק תיבת "לא" מהפסוק רק מרמז זה בתיבת וגו'.

הלא בתיבת וגו' יש ג' אותיות, ובתיבת לא יש רק ב' אותיות.

ובכלל דרכו של רש"י להעתיק התיבות מהפסוק, שמפרשם, גם אם יהי' כמה תיבות (ע"ד בפסוק (לב,ל) שרש"י מעתיק ז' תיבות מהפסוק) ולא לרמזם בתיבת וגו'.

* * *

ב) בפירש"י ד"ה בניו מומם (לב,ה): בניו היו והשחתה שהשחיתו היא מומם, עכ"ל.

עיינן בשפתי חכמים כאן, וז"ל: דק"ל למה קורא אותן
בניו כיון שחטאו, עכ"ל.

ונראה לכאורה כוונתו שבא לפרש מה שרש"י אומר:
בניו היו.

אבל לא הבנתי, וכי מפני שחטאו לאו בניו של הקב"ה
הם!

ועיינן בפירש"י בפמשת תשא ד"ה וחלבנה (ל, לד), וז"ל:
...ללמדנו שלא יקל בעינינו לצרף עמנו באגודת תעניותינו
ותפלתנו את פושעי ישראל שיהי' נמנין עמנו, עכ"ל.

ואם כן איך שייך לומר שכיון שחטאו לאו בניו של
הקב"ה הם.

ולפי זה באמת צריך להבין מהו כוונת רש"י במה שאומר
בניו היו. ואינו אומר בניו הם.

* * *

אח"כ ממשיך רש"י בד"ה שאחר זה ומעתיק עוד הפעם תיבוח
בניו מומם מהפסוק ומפרש: מומם של בניו היה ולא מומו,
עכ"ל.

וצריך להבין מה מוסיף רש"י בד"ה זה על מה שפירש
בד"ה לפני זה.

ועיינן בשפתי חכמים, אבל לא הבנתי מה שפירש בזה.

* * *

ג) בפירש"י ד"ה יסבבנהו (לכ, י): שם סבבם והקיפם בעננים
וסבבם בדגלים לארבע רחות וסבבו בתחתית ההר שכפהו עליהם
כגיגת, עכ"ל.

צריך להבין הסדר שברש"י כאן, שהי' לו למנות סבבן
בתחתית ההר, קודם לסבבם בדגלים לארבע רחות, וכן הוא הסדר
בספרי.

ובזה שפירש רש"י: וסבבן בתחתית ההר שכפהו עליהם
כגיגת, צריך להבין:

למה אין מפרש כמו הספרי, וז"ל:

"לפני הר סיני כענין שנאמר (שמות יט): והגבלת את העם
סביב לאמר".

(ב) אח"כ ממשיך רש"י בד"ה חדש: וסבבנהו: אשריכנו
סחור סחור לשכינת'י אהל מעוד באמצע וד' דגלים לדי רחות,
עכ"ל.

וצריך להבין:

(א) הרי רש"י כבר פירש שסבבם בדגלים לארבע רוחות,
בד"ה הראשון.

והגם שרש"י מוסיף כאן ענין חדש, דהיינו שהסיבוב ה'י
סביב אהל מועד. הנה זה גופא צריך להבין למה לא פירש רש"י
זה בד"ה הראשון.

(ב) למה הפסיק רש"י בין ד"ה הראשון של יסבבנהו לד"ה
השני, דהיינו שתחלה פירש תיבת יבוננהו: יצרנהו: כאישון
עינו, ואח"כ חזר לפרש עוד פעם תיבת יסבבנהו.

* * *

(ד) בפירש"י ד"ה ה' בדד (לב, יב): ה' בדד ובטח נהגם
במדבר, עכ"ל.

וצריך להבין:

רש"י מפרש גם תיבת "ינחנו" (דהיינו שנהגם במדבר)
הנאמר בפסוק, ולמה אין רש"י מעתיק תיבה זה מהפסוק.

ולאידך גיסא תיבת "ה" הנאמר בפסוק, אין רש"י
מפרשו, אם כן למה מעתיק תיבה זה מהפסוק.

ה.ו.ר.

ה. בפסוק (לב, יג-יד): ירכיבהו על במתי ארץ וגו'
בתחילה מפרש רש"י ש"כל המקרא כתרגומו", ולאח"ז ממשיך
בפירושו על הפסוק וצ"ל (א) ברש"י ד"ה וינביקהו דבש מסלע "מעשה
בא' שאמר לבנו בסיכני הבא לי קציעות מן החבית וכו' דלכאו'
למה מביא רש"י הסיפור עם כל פרטיו, מה נוגע מה ה' בסיכני
ומעשה בא' שאמר לבנו, והי' לו לקצר ש"מעשה שהושיט א' את
ידו וכו'.

(ב) ברש"י ד"ה חמאת בקר מפ' "זה ה' בימי שלמה וכו'
וצ"ל אידך נוגע הזמן שהתקיים לפשש"מ (ואף שכתב גם לפני'
מעשה בא' שאמר לבנו וכו' אבל עכ"פ זה צוסיף ביאור בפ'
הפסוק, משא"כ באן, ואפי' את"ל שזה נוגע למה מקדימו, לפי'
תיבת הכתוב שפי' לאח"ז.

ג) לאחר שפירש רש"י הפסוק מסיים "ועוד יש לפרש שני מקראות הללו אחר תרגום אונקלוס אשרינן על תוקפי ארעי וכו' וצ"ל א) הרי רש"י כבר פי' בפסוק יג "כל המקרא כתרגומו" ולמה מפרש לאחר ה' פסוקים עוה"פ עוד יש לפרש כאונקלוס, הרי ממ"נ א' מהם הוא שלא לצורך. ב) למה מעתיק את התחלת פירושו של אונקלוס.

ה.ל.ג.

א) בפירש"י ד"ה יקנאהו (לב, טז): הבעירו חמתו וקנאתו, עכ"ל.
ב) בפירש"י ד"ה קנאוני (לב, כא): הבעירו חמתי, עכ"ל.

וצריך להבין:

למה בד"ה הא' מפרש רש"י: חמתו וקנאתו.

ובד"ה הב' אומר רק חמתי. ואם סומך שהבן חמש למקרא יזכור מה מה שכבר למד לא היל' לו לפרש עוד הפעם מה שכבר פירש בכמה פסוקים לפני זה.

ה.ו.ר.

ו. בפרשתינו לב, כב: כל אש קדחה באפי ותיקד עד שאול תחית ותאכל ארץ ויבלה ותלהט מוסדי הרים, ע"כ.

ומעתיק רש"י המלה "ותלהט" ומפרש יחושלים המיוסדת על ההרים שנא' (שם קכה) ירושלים הרים סביב לה, עכ"ל.

ולכאורה צריך להבין:

א) הנה בשפ"ח אות ח' כתב דההכרח לפירוש רש"י הוא ממש"כ בפסוק מוסדי הרים, דלכאורה מיותר הוא לאחר שנכתב שתאכל הארץ בכלל, ולכן בהכרח דהפירוש בזה הוא על ירושלים וייחודה מחמת חשיבותה, ע"כ.

ועדיין לא הבנת, דלכאורה הפסוק מובן בפשטות, דלא רק שהאש תבער על הארץ (על מישור הארץ) ששם קל לאש לבעור, אלא גם בהרים ששם קשה יותר לאש לבעור גם שם תבער האש

באותו אופן ולכאורה א"כ אין יתור בפסוק, ואין הכרח לכאורה לפירושו של רש"י.

(ב) ובאם נאמר שהנז"ל באות א' אינו נכון - ויש הכרח בפסוק לעוד ענין חוץ מארץ, מהו ההכרח שקאי על ירושלים ולא על שאר הרי ישראל (יהודה, הגליל והגולן וכו') - ובפרט שבפסוק כתוב מוסדי הרים - ל' רבים (וראה אבן עזרא שאכן מפרש בפשטות הרי ישראל).

(ג) מה צריך לראי' שירושלים היא על הר, דהרי הבן חמש למקרא יודע זאת מלפנ"ז, (כידוע מענין העלי' לרגל - שכתוב לעלות למקום אשר יבחר וכו') נעוד הרי הראי' היא שירושלים היא מוקפת הרים, ולא שירושלים עצמה היא על הר, שלכאורה מפסוק זה יש משמעות שירושלים לא נמצאת על הר, אלא נמצאת במישור בין הרים.

(ד) רש"י מעתיק מהפסוק רק המלה "תלהט" ולכאורה מה הקשר בין פירושו לתובה זו - הרי כל ההכרח מהפסוק שע"ז בא פירושו הוא מהמילים "מוסדי הרים" (שזהו בהוספה על הענין של ארץ שנזכר לפנ"ז בפסוק) ולפחות הרי לרש"י להוסיף לד"ה זה גם את המילים "מוסדי הרים" אם לא את המלה "ותלהט" שכאמור אין לה קשר לפירושו.

הת' מנחם מענדל פרוס
- תות"ל 770 -

ז. בפירש"י ד"ה אספה עלימו רעות (לב, כג): אחבר רעה על רעה לשון (ישע"י כט) ספו שנה על שנה (לעיל כט) ספות הרוה (ירמ"י ז) עולותיכם ספו על זבחיכם.

וצ"ל א) למה מקדים הפסוק מישע"י, קודם הפסוק בתורה.

ב) למה בהפסוקים שמביא מנ"ך מביא המשך הפסוק (מהו ההוספה על מה) משא"כ בהפסוק שמביא מן התורה.

ה. ל. ג.

ח. בפירש"י ד"ה ושן בהמות (לב, כד): מעשה היה והיו הרחלים נושכין וממיתין, עכ"ל.

עלין בפירש"י בפרשת בחוקותי ד"ה ושכלה אתכם (כו, כב),
 וז"ל: ... בהמה שאין דרכה בכך מניין ת"ל ושן בהמות אשלה בם
 ... כבר היו שנים בארץ ישראל חמור נושך וממית ערוך נושך
 וממית, עכ"ל.

וצריך להבין למה אין רש"י מביא זה בפרשתינו, ובפרט
 שרש"י מביא זה בפרשת בחוקותי בקשר לפסוק זה שבפרשתינו.

ועוד הרי זה חידוש גדול יותר, שלא רק ש"מעשה הי"י"
 - פעם אחת, אלא "היו שנים" - כמה פעמים.

ודוחק גדול לכאורה לתרץ שרש"י סמך על מה שכבר פירש
 בפרשת בחקתי, דאם כן למה מביא כאן בפרשתינו שמעשה הי' והיו
 הרחלים נשכים וממיתין, ומה חידוש יש בזה, על מה שכבר
 יודעים מפרשת בחוקותי ולאידך גיסא, למה אין רש"י מביא זה
 בפרשת בחוקותי

* * *

(ב) בפירש"י ד"ה לעת תמוט רגלם (לב, לה): כשתתום זכות
 אבות שהם סמוכים עליו, עכ"ל.

וצריך להבין:

מתל הי' "עת" כזאת. הלא עד היום עוד אנו מזכירים
 בתפלה ובסליחות זכות אבות.

(ב) רש"י פירש בפרשת תשא בד"ה ויאמר אני אעביר
 וגוי' (לג, יט) וז"ל: ... כסבור אתה שאם תמה זכות אבות
 אין עוד תקוה אני אעביר כל מדת טובי לפניך ... ללמדך סדר
 בקשת רחמים אף אם תכלה זכות אבות. . וע"י שיזכירו לפני
 רחום וחנון יהיו נענין כי רחמי לא כלים, עכ"ל.

הרי יש עוד תקוה גם לאחר שכלו זכות אבות.

(ג) מצינו שבאו כמה פורעניות על בניי במדבר הגם
 שאז בודאי לא כלו עדיין זכות אבות. ולמה דוקא הפורעניות
 הנזכר בפרשתנו תלוי בזכות אבות.

והרי גם בפרשת בחוקותי נאמרו קללות, ולמה לא נזכר
 שם שיהי' זה "לעת תמוט רגלם".

* * *

(ג) בפירש"י ד"ה ואין אלקים עמדי (לב, לט): עומד כנגדי למחות
 עכ"ל.

בד"ה עמדי (שם): דוגמתי וכמוני, עכ"ל.

וצריך להבין, רש"י בא בד"ה הראשון לפרש לכאורה, תיבות: "ואין אלקים", שפירושו: אין עומד כנגדי למחות, ולפי זה צריך להבין למה מעתיק תיבת: "עמדי" מהפסוק.

ודוחק לומר שרש"י מפרש תיבת: "עמדי" בד"ה הראשון: שפירושו "כנגדי", מפני:

(א) "כנגדי" הוא פירוש ההיפוך של "עמדי".

(ב) הרי בד"ה השני מפרש רש"י תיבת: "עמדי" שמזה משמע שעד עכשיו לא פירש רש"י תיבה זו. ואם זה פירוש שני, הרי לו לומר: "די"א".

ה.ו.ר.

ט. בפרשתינו (לב, מג) ד"ה וכפר אדמתו מעתיק רש"י את הספרי המביא מחלוקת בין ר' יהודה לר' נחמיה! איך לפרש הפסוקים האם הפסוקים מדברים כלפי ישראל או כלפי אומות העולם

לפי ר' יהודה שמשמעות הפסוקים הולכים על ישראל ז"א מהפסוק "גוי אובד עצות המה" והלאה, מובן שהכתוב בפסוק ל"ז: "ואמר אי אלהימו" מדובר שהקב"ה מדבר כלפי ישראל אבל לדעת ר' נחמיה שהפסוקים מדברים כלפי אומות העולם ז"א על גנותם שלהם, ואיך שהקב"ה ידין אותם, איך אפשר לפרש כפי' דש"י, שהם עצמם טוענים, אי אלהימו של ישראל וכו' כטיטוס וכו'?

ועוד שהרי בפשטות מ"ש ואמר בפסוק ל"ז הכוונה על הקב"ה, על אומות העולם ע"ד כמו כפי' ראשון?

הת' עזרא כפיף
- תות"ל 885 -

י. בפסוק (לב, מד): ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון.

וצריך להבין:

למה אין רש"י מפרש מהיכן בא משה. ועיין באבן עזרא.

ועוד בסוף פרשת וילך כתיב: וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת וגו'.

ושם לא נאמר: ויבא משה.

(ב) למה בכלל נאמר עוד פעם פסוק זה לאחר שכבר נאמר בסוף פרשת וילך. (עיין במלבי"ם).

ועיין ברש"י ד"ה ואעידה בם את השמים ואת הארץ (וילך לא, כח) וז"ל: ואם תאמר הרי כבר העיד למעלה וכו'.

ולמה אין רש"י שואל זה גם כאן (לכ, מד): ואם תאמר הרי כבר נאמר למעלה.

(ג) למה לא נזכר בסוף פרשת וילך שיהושע הי' עם משה בשעה שדיבר השירה אל בני"י.

* * *

(ב) ברש"י ד"ה כאשר מת אהרן אחיך (לכ, נ): באותה מיתה שראית וחמדת אותה שהפשיט משה את אהרן בגד ראשון והלבישו לאלעזר וכן שני וכן שלישי וראה בנו בכבודו א"ל משה אהרן אחי עלה למטה ועלה פשוט ידיך ופשוט רגליך ופשוט עצום עיניך ועצם קמוץ פיך וקמץ והלך לו אמר משה אשרי מי שמת במיתה זו, עכ"ל.

והנה רש"י בתוכן כזה יש גם בפרשת חוקת (כ, כו) ד"ה את בגדיו וז"ל: את בגדי כהונה גדולה והפשיטם מעליו לתתם על בנו בפניו אמה לו הכנס למערה ונכנס ראה מטה מוצעת ונר דלוק אמר לו עלה למטה ועלה פשוט ירך ופשוט קמוץ פיך וקמץ עצום עיניך ועצם מיד חמד משה לאותה מיתה וזהו שנאמר לו כאשר מת אהרן אחיך מיתה שנתאית לה, עכ"ל.

והנה יש כמה שינויים בין שני פירושי רש"י אלו, ומהם:

(א) בפרשתינו אמרו רש"י: את בגדי כהונה גדולה הלבישו וכו'.

ובפרשת האזינו אומר רש"י: שהפשיט משה את אהרן.. והלבישו לאלעזר וכן שני וכן שלישי,

ולכאורה למה לא אמר רש"י כמו שאמר בפרשת חקת: את בגדי כהונה וכו'.

וגם צ"ל ע"פ מה שאמר רש"י בפרשת חוקת שהלבישו משה לאלעזר בגדי כהונה גדולה א"כ הי' כאן חמשה בגדים, והם: חשן, אפוד, מעיל, מצנפת וציץ, ולא שלשה כמו שאומר כאן.

יאפילו אם נאמר שהציץ לא נקרא בגד (כמ"ש הבעל הטורים בפרשת תצוה), ע"פ ה" משה צריך להלביש את אלעזר ארבעה בגדים ולא שלשה.

ועוד צ"ל מה שרש"י אומר בפרשת ואזינו: שהפשיט משה את אהרן בגד ראשון והלבישו לאלעזר וכן שני וכן שלישי וכו'.

שמפשות לשון זה משמע (והיינו ממה שאינו אומר: שהפשיט את אהרן בגד ראשון וכן שני וכן שלישי) שתיכף אחר שהפשיט את בגד הראשון של אהרן הלביש את אלעזר בגד זה, וכן עד"ז בבגד השני והשלישי, ולכאורה, אם הבגדים שמדברים כאן הם בגדי כהונה כמו שאמר רש"י בפרשת חקת, הרי ה" סדר מיוחד בלבישתם.

ואיך שייך שאלעזר לבש בגד ראשון שהוא לכאורה בגד העליון שהפשיט משה מאהרן תחילה, דהיינו החשן, קודם שהפשיט אהרן כל בגדיו, דהיינו אפוד ומעיל*.

ואם ה" כאן איזה נס בלבישת הבגדים ה" לו לרש"י להזכיר את זה.

(ב) בפרשת האזינו אומר רש"י שאמר משה לאהרן: "פשוט רגליך ופשט", ובפרשת חקת אינו מזכיר זה.

בפרשתינו מזכיר "קמוץ פיך" קודם "עצום עליניך", משא"כ בפרשת האזינו הוא בסדר הפוך.

(ג) בפרשת האזינו אומר רש"י: אמר משה אשרי מי שמת וכו'.

ובפרשתינו: מיד חמד משה לאותה מיתה וכו'.

(ד) בפרשת האזינו אומר רש"י: "והלך לו", דהיינו, שאהרן נסתלק, ובפרשתינו אינו מזכיר זה.

(ה) ועוד צ"ל שהפסוק בהאזינו בא ללמדנו ישמשה מת באותה מיתה שחמד ואם כן צריך להבין למה מזכיר רש"י כאן כל הענין של לבישת בגדי אהרן לאלעזר, הרי בענין זה לא זכה משה, וכמ"ש רש"י. בפרשתינו (כ, כה) ד"ה קח את אהרן: אשריך שתראה כדרך נתון לבנך מה שאין אני זכאי לכך. עכ"ל.

וא"כ ה" לו לרש"י להתחיל פירושו מא"ל משה לאהרן עלה למטה וכו', אבל לא בנוגע ללבישת אלעזר בגדי אהרן, שאע"פ שחמד זה, אבל לא זכה לזה ואם כן בנוגע ללבישת אלעזר בגדי אהרן, בזה לא ה" במשה כאשר מת אהרן אחיך.

* * *

ג. בפירש"י ד"ה על אשר מעלתם בי (לב, נא) : גרמתם למעול בי, עכ"ל.

וצריך להביך :

היכן מצינו בפשטות הכתובים שזה שמשה רבינו הכה את הסלע גרם שבנ"י מעלו בה'.

ב) זה שמשה רבינו הכה את הסלע ה"י שלא כרצון הקב"ה, אם כן לכאורה מעל בשליחות הקב"ה.

ולמה מפרש רש"י (שלא כפשטות הכתוב, לכאורה) שהוא גרם למעול, בשעה שמשה רבינו בעצמו, מעל בשליחות הקב"ה.

ג) בפרשת חקת כתיב (כ, כד) : ... על אשר מריתם את פי למי מריבה. ולמה אין רש"י מפרש שם (בהתאם לפירושו כאן) : "גרמתם למרות את פי".

ה.ו.ר.

יא. רשימת ביאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א בפ' (וזאת ה) ברכה*.

<u>נת' בהתוועדות</u>	<u>פרק ופסוק ד"ה</u>	
ליל ויום שמח"ת תשל"ז	תורה	לג, ד
ליל ב' דחגה"ס תשמ"ב	מברכת ה' ארצו	לג, יג
ליל ב' דחגה"ס, ויום שמח"ת תשמ"ב	שמח זבולון בצאתך	לג, יח
ליל ב' דחגה"ס, ויום שמח"ת תשמ"ב	וישכר	שם
שבת חוהמ"ס תשכ"ט	עמים	לג, יט
שבת חוהמ"ס תשכ"ט	הר יקראו	שם

(* מתוך הספר שהופיע זה עתה (הוצאת קה"ת).

שבת חוהמ"ס תשכ"ט	כי שפע ימים יינקו	שם
שבת חוהמ"ס תשכ"ט	ושפוני טמוני חול	שם
שבת חוהמ"ס תשכ"ט	ושפוני	שם
אור ל"ג תשרי תש"מ	ברזל ונחשת מנעליך	לג, כה
ליל שמח"ת, בראשית תש"ל	בטח בדד	לג, כח
ליל שמח"ת, בראשית תש"ל	עין יעקב	שם
ליל שמח"ת, בראשית תש"ל	יערפו	שם
ליל שמח"ת, בראשית תש"ל	אף שמיו יערפו טל	שם
ליל שחוהמ"ס, ויום שמח"ת תשמ"ב ¹	בני ישראל	לד, ח
ליל שמח"ת ² יום שמח"ת תשכ"ו	לעיני כל ישראל	לד, יב
יום שמח"ת, בראשית ³ תשל"א ⁴	לעיני כל ישראל	שם

 (1) לקו"ש חכ"ד ע' 253-258. (2) ההנחה מהרש"י,
 אינו תח"י. (3) התועדות ב' - המשך לשמח"ת. (4) לקו"ש ח"ט
 ע' 238-243.

הרב יוסף יצחק שגלוב
 - תושב השכונה -

**לזכות
כ"ק אדמו"ר שליט"א
והרבנית שתליט"א**